

Ungdomsidrotten i Malmö en klassfråga: ”Ekonomin är avgörande”

Dubbelt så många barn och ungdomar från välbärgade stadsdelar i Malmö idrottar jämfört med de från utsatta områden.

Idrotten har blivit en klassfråga.

– Det finns en väldigt stor socioekonomisk faktor i idrottandet, säger Karolina Bergmark sociolog och planeringssekreterare på fritidsförvaltningen i Malmö.

My Östh Gustafsson

Familiens ekonomi är avgörande när det kommer till hur barn och ungdomar idrottar. Arkivbild. Bild: Ørn E. Borgen

Snart släpps en rapport om högstadiееlevers fritidsvanor och livsvillkoren för Malmös barn och unga. Fritidsförvaltningen och forskningsgruppen Ung livsstil har kartlagt deltagandet i idrottsföreningar och det går tydligt att se att idrottandet skiljer sig mycket mellan de olika stadsdelarna.

– Vi har tittat på deltagandet i idrottsföreningar och bland annat kollat på det utifrån medelinkomsten i stadsdelen. Det är tydligt att ju högre medelinkomst stadsdelen har, desto fler är aktiva. Några stadsdelar har jämnare medelinkomst och där hoppar resultaten litegrann, säger Karolina Bergmark som varit med och genomfört rapporten.

Rapporten presenterades för första gången 2017 och i början av nästa år kommer uppföljaren som visar att mer än varannan tjej i Limhamn-Bunkeflo är med i en idrottsförening, medan det i

Rosengård inte ens är var femte som deltar. I jämförelse mellan Limhamn-Bunkeflo och Fosie eller Rosengård är skillnaderna enorma.

Är idrottandet bland barn och ungdomar i Malmö en klassfråga?

– Det är en väldigt komplex fråga, men vi ser absolut att det finns en väldigt stor socioekonomisk faktor i idrottandet. Det är tydligt att socioekonomin har extremt stor betydelse för om man är medlem i en idrottsförening eller inte.

Karolina Bergmark, sociolog och planeringssekreterare på fritidsförvaltningen i Malmö. Bild: Privat

Malmö sticker inte ut. Samma mönster går att se i andra kommuner enligt liknande forskning.

– Har man en stark ekonomisk situation i familjen har barn och unga större möjlighet att testa olika idrotter. Det gör att det blir lättare att landa i vad just du tycker är kul.

Barn och ungdomar som är duktiga i skolan tenderar också att vara aktiva i idrottsföreningar. En annan faktor är att barn med föräldrar som har högre inkomst ofta växer upp med ett "idrottskapital" – att idrotten är viktig i familjen.

– Då är du skolad i att det lönar sig att engagera sig, att det är viktigt att träna och att fortsätta utvecklas. Omvänt kan det innebära att det inte är lika viktigt med idrott om man inte har de ekonomiska förutsättningar.

"Att börja med tävlingsverksamhet, läger och resor i för tidig ålder skapar lätt hinder för de som inte har de ekonomiska medlen. Man ska akta sig för att låta kostnader dra iväg."

Har det även med kultur att göra?

– Delvis, men det är framförallt ekonomin som är avgörande. Våra resultat visar att utländsk bakgrund är en faktor i tjejgruppen. Ser vi däremot till resultaten från 2019, kan vi konstatera att högstadietjejer födda i Sverige av svenska föräldrar från den lägsta socioekonomiska gruppen är de som deltar minst i idrottsföreningar i Malmö.

Varför är det så?

– När det gäller tjejerna och barnen i lägre socioekonomiska grupper så handlar det om just det ekonomiska och materiella kapitalet man har. Det kan också handla om att idrotten i familjen inte är lika viktig, man har inte idrottsvanan eller traditionen i familjen på samma sätt. Har föräldrarna inte varit med i en idrottsförening själva så är inte idrottskoden lika viktig utan då kanske det finns andra saker man prioriterar i familjen.

Hur ska man lyckas integrera fler i idrotten?

– Det önskar vi att vi hade svaret på. Att börja med tävlingsverksamhet, läger och resor i för tidig ålder skapar lätt hinder för de som inte har de ekonomiska medlen. Man ska akta sig för att låta kostnader dra iväg, säger Karolina Bergmark och fortsätter:

– Sedan behövs givetvis ett samarbete mellan olika aktörer. Det finns idag men det behöver utökas. Det här är inget vi kan lämna till idrottsföreningarna att klara av själva, omvänt kan inte kommunen klara det själv. Vi behöver samarbeta för att lösa utmaningarna.

Arkivbild.Bild: NILS JAKOBSSON

Så idrottar ungdomarna i Malmö

Andel procent av högstadiel elever* som är med i idrottsförening i olika stadsdelar i Malmö:

	Killar 2015	Killar 2019	Tjejer 2015	Tjejer 2019	Medelinkomst**
Limhamn-Bunkeflo	74	61	60	53	378 245
Västra Innerstaden	67	53	36	45	337 016
Centrum	44	47	17	26	313 480
Husie	48	57	46	40	298 584
Oxie	64	49	27	38	265 405
Kirseberg	56	49	31	38	240 985
Hyllie	44	51	33	34	236941
Södra Innerstaden	41	31	18	20	207 999
Fosie	46	35	24	20	193 660
Rosengård	44	37	12	18	166 864

* Siffrorna är baserade på svar från 2189 enkäter som besvarades av högstadiel elever 2015 och 2319 enkäter från 2019.

** Medelinkomst 34-65 år 2017